

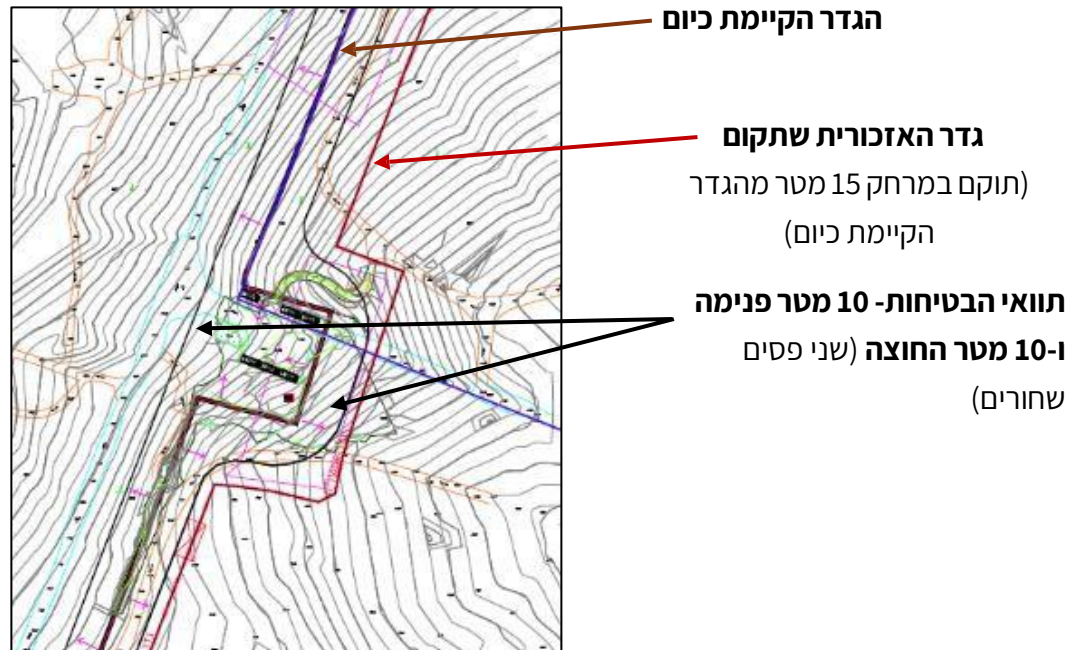
12/03/2026

סיכום כנס שיתוף ציבור ומענה על שאלות- פרויקט תעש נוף ים

בתאריך 15.02.26 התקיים כנס שיתוף ציבור אשר בו הוצג המידע המרכזי בנוגע להקמת הגדר ההיקפית במתחם תעש נוף ים, הממוקם בצפון-מערב הרצליה. הקמת הגדר ההיקפית נועדה על מנת להגדיר את גבולות אתר העבודה ולהסדיר גידור קבוע בתוואי המאושר. המפגש נערך מתוך מחויבות לשקיפות אל מול התושבים, במטרה להבהיר את יעדי הפרויקט, להציג את אנשי המקצוע המלווים את הפרויקט ולצמצם את חוסר הוודאות בקרב הציבור.

מסמך זה מרכז את השאלות המרכזיות שעלו מצד הציבור במהלך הכנס, לצד מענה מקצועי ומפורט מטעם הגורמים הרלוונטיים: המשרד להגנת הסביבה, החברה לשרותי איכות הסביבה ועיריית הרצליה. לצד מסמך זה, עומדת לרשותכם המצגת שהוצגה בכנס, והן תתפרסמנה באתר "אבן דרך- הפרויקט הלאומי לשיקום קרקעות המדינה".

רקע על הפרויקט: במתחם נוף ים פעל בעבר מפעל תעש לייצור חומרי נפץ, תחמושת ואבק שריפה. פעילות תעשייתית זו הותירה אחריה סיכונים סביבתיים ובטיחותיים משמעותיים בשטח. לאור סמיכות המתחם לשכונות מגורים, ונוכח הכניסה הבלתי מבוקרת של מטיילים ותושבים לשטח, נדרש טיפול כולל במוקדי הסיכון לשמירה על ביטחון הציבור.

הגדרת הסכנות והגברת בטיחות הציבור

- 1. מהי הסכנה המוגדרת באתר כיום?**

הפעילות באתר בשלב הנכחי ממוקדת בראש ובראשונה בפן הבטיחותי. בעקבות הפיצוצים שאירעו בקיץ האחרון, קיים חשש מהישנות אירועים דומים, וכן מסכנת דליקות ושריפות בשטח האתר. המזהמים, ככל שקיימים, הם תוצאה של הפעילות התעשייתית ההיסטורית במתחם וכוללים מתכות, חומרי נפץ, דלקים וחומרים נדיפים.
- 2. אם הגדר לא מונעת פיצוץ, מדוע היא נחוצה ואיך היא מגנה על הציבור והתושבים?**

הגדר אכן לא מונעת פיצוץ, אך היא קריטית למניעת גישה ישירה של הציבור לשטח מסוכן. פעילות אנושית לא מבוקרת עלולה לערער את הקרקע ולייצר סיכון. במקביל, נערך מיפוי מוקדים חשודים (גם כאלה בסבירות נמוכה) והצוות פועל לפי סדר פעולות קפדני: מניעת כניסה, אישוס/הפרכה של חששות, ובסופו של דבר, טיפול בגורמי הסיכון וזיכו הקרקע.
- 3. האם עבודות התשתית שמתבצעות, לא עלולות לעורר סכנות?**

לפני כל כניסה לשטח, הצוות פועל לפי "צ'ק ליסט" מחמיר ביותר מעולמות החבלה. שום פעולה לא מבוצעת לפני שנעשה ווידוא כי היא אינה מסכנת את הצוות בשטח או את הסביבה.
- 4. מלבד פיצוץ ושריפה, אילו סכנות נוספות קיימות בקרקע?**

קיימים זיהומי קרקע וזיהום מי תהום, אך הטיפול בהם יתבצע בשלבים הבאים. כרגע המיקוד הוא בטיחותי. המטרה הסופית היא שיקום מלא של הקרקע. באמצעות איתור ותיחום מוקדי הזיהום בקרקע, ניתן יהיה בשלב השיקום להסיר או לטפל במקורות הזיהום ובכך להפחית את המשך החלחול למי התהום.
- 5. האם יתבצע פינוי של תושבים במהלך העבודות?**

לאחר מיפוי וסקירה של יועצי חבלה וחומרים מסוכנים, הוחלט על רדיוס בטיחות של 150 מטר מנקודות העבודה במוקדים ספציפיים. הצוות פועל לצמצום הרדיוס הזה ככל הניתן כדי לא להפריע לשגרת החיים, ושואף לבצע את העבודה ללא צורך בפינוי תושבים. במידה ויעלה צורך נפעל בהתאם.
- 6. האם יהיה שינוע של חומרים מסוכנים מחוץ לאתר?**

לא. בשלב זה אין שינוע חומרים מהאתר. כל חומר שמתגלה מטופל ונשאר בתוך גבולות האתר.
- 7. האירוע נמשך שנים, אפשר להוכיח קשר סיבתי למחלות של תושבים?**

כרגע הצוות המקצועי מתמקד בהסרת הסכנה המיידית והמוחשית (פיצוץ וזיהום קרקע). נושא השלכות בריאותיות ארוכות הטווח והוכחת הקשר הסיבתי הוא מורכב מאוד, בשלבים הבאים תתוכנן פעולות המניעה והשיקום כדי להפסיק את החשיפה.
- 8. למה נעשה ערבוב בין הנושא הסביבתי לנושא הבטיחות וחומרי הנפץ?**

לא ניתן לחפור ולנקות זיהומים בקרקע כל עוד יתכן וקבורים בה חומרים שעלולים להתפוצץ.

תהליך העבודה ולוחות זמנים

9. כיצד ידוע מה קבור בקרקע אחרי עשרות שנים של חוסר תיעוד?

בוצע שילוב של מספר שיטות: תצלומי אוויר היסטוריים, סקרים קודמים, סיורי שטח וראיונות עם פנסיונרים שעבדו במקום. הצוות פועל בשיטה של "אישוש והפרכה"- שימוש במכשירי מכ"ם חודרי קרקע, וסריקות לא פולשניות. במקומות בהם יש ספק, אנו מחמירים את הבדיקות בליווי צמוד של יועצים מומחים.

10. איך המדינה לא יודעת מה קבור שם אחרי 75 שנה? זה נראה כמו "מסע של אי-ודאות".

זה נכון שיש תחושה של אי-ודאות, והצוות המקצועי שקוף לגבי זה. בשנות ה-50 וה-60 התיעוד לא היה ממוחשב או מסודר כפי שהוא היום. היו דברים שהוטמנו ללא דיווח או הוחבאו ללא תיעוד רשמי. לכן מתבצע שילוב בין התיעוד הקיים לבין ראיונות עם עובדי עבר במפעל וטכנולוגיות סריקה מתקדמות כדי "לפענח" את השטח בצורה מיטבית.

11. למה לוקח חצי שנה להקים גדר?

אורך הגדר הוא כ-3.5 ק"מ. העבודה אינה רק טכנית, היא דורשת סריקה קפדנית של תוואי הקרקע לפני כל הצבת עמוד כדי להבטיח את בטיחות העובדים והתושבים. לא יתבצע חסכון בזמן על חשבון יסודיות.

12. מי יכול להבטיח לציבור שהפרויקט ימשיך גם לאחר סיום הקמת הגדר אם פתאום יהיו בחירות והמצב ישתנה?

מתוך חמישה שלבי טיפול באתר, שלב ראשון על פי החלטת הוועדה המקצועית, הוא מיפוי מפגעים בטיחותיים בהיקף האתר, הקמת גדר היקפית וצירי תנועה עבור כוחות חירום והצלה. הצוות המקצועי המנהל את הפרויקט כבר שיקם בעבר אלפי דונמים של מתחמים דומים. התקציבים לפרויקט סביבתי זה אינם תלויים בשינויים פוליטיים או בהחלטות ממשלה רגילות, ואנו מחויבים להשלמת הטיפול עד הסוף.

שמירה על ערכי טבע וסביבה

13. כיצד יישמרו על חיות הבר בשטח במהלך הקמת הגדר?

הפרויקט מלווה על ידי רשות הטבע והגנים (רט"ג). הגדר תכלול מעברים ייעודיים לבעלי חיים בכל 50 מטר. הצוות צופה שתהיה תנועת בעלי חיים החוצה בזמן העבודות וידע לטפל בכל אירוע כזה ברגישות, כפי שהתמודד בעבר, במתחמים אחרים. עיריית הרצליה שותפה לנושא וכפי שסייעה בפינוי בעלי החיים בעבר, תירתם לנושא גם בפרויקט זה במידת הצורך.

גדר הכוללת מעבר ייחודי המותאם לתנועת בעלי החיים

14. מה לגבי העצים באתר? האם חייבים לכרות?

בתהליך הערכות והאישורים, בוצע סקר עצים מדוקדק, וכיום ידוע על 9 עצים בלבד שנמצאים בתוואי הגדר. הצוות המקצועי מתמודד ביום עם צורך ורצון לשמור על מינים, אפילו כאלה שלא הוגדרו לשימור בגלל ערך נופי וערך לסביבה. הצוות כפוף להנחיות פקיד היערות כדי לשמר אותם. עם זאת, בהתאם להנחיות כיבוי האש, יש להשאיר שטח סטרילי של 10 מטרים לטובת כוחות חירום והצלה.

15. האם הכניסה לגן הלאומי אפולוניה תישאר פתוחה?

כן, הכניסה לגן הלאומי נשארת פתוחה כרגיל.

16. מה לגבי חיות הבר (דגש על תנים) שכבר נמצאות בתוך השכונה ומהוות מטרד?

העירייה מודעת היטב למצב. נערך מיפוי של פניות התושבים ובשיתוף הוטרניר העירוני והיחידה לאיכות הסביבה, מתבצעת פעילות בשטח. הטיפול כולל שיפור הסניטציה (סגירת פחים) וצמצום מקומות מסתור. חשוב להבין שחלק מהתנים כבר "גרים" בתוך השכונה ולא רק מגיעים מהמתחם, והעירייה פועלת לפי מדיניות עירונית סדורה בנושא. הציבור מוזמן לקרוא על פרויקט "עיר חיה" שעיריית הרצליה קידמה.

17. מה יקרה עם השטח בעתיד? האם יבנו שם?

ראש העיר ציין כי לא תהיה בנייה באתר. הוא מציין כי, העירייה נלחמה על כך במשך תקופה ארוכה ובית המשפט גיבה את עמדתנו. ומוסיף כי, העירייה מפרידה בין תהליך הניקוי הבטיחותי לבין המאבק לשימור השטח כריאה ירוקה ופתוחה בעתיד.

18. האם ניתן להפוך את הפרויקט להזדמנות חינוכית עבור ילדי השכונה?

עיריית הרצליה ציינה כי זהו רעיון מצוין. בתי הספר ותנועות הנוער הם פלטפורמה משמעותית להעלאת מודעות. העירייה ומנהל החינוך יבחן כיצד להנגיש את המידע על הפרויקט, חשיבותו הסביבתית והבטיחותית לדור הצעיר.

לוגיסטיקה, תשתיות ואכיפה

19. איך תמנע כניסת רכבי שטח וונדליזם?

הגדר תוקם לפי מפרט המשטרה ותכלול אמצעי מיגון. בנוסף, יופעל מערך משלים של מצלמות, רחפנים וסיירים. מתבצע תיאום מול משרד הפנים לקבלת סמכויות אכיפה מוגברות על מנת לייצר הרתעה ממשית בשטח שהיה פרוץ עד היום.

20. מדוע לא פותחים את השטח בצורה הדרגתית לציבור (למשל רצועת ה-300 מטר מהחוף)?

כל עוד האתר מוגדר כמסוכן וטרם בוצע ניקוי של מוקדי הפיצוץ והחומרים, לא ניתן לאפשר גישת קהל לאף חלק ממנו. העבודה מתבצעת בשלבויות כדי להגיע למצב הזה בבטחה.

21. מאיפה ייכנסו כלי העבודה? האם תהיה הפרעה לתנועה בשכונה?

נכון לעכשיו, מדובר בכלים בודדים (שופל ובאגר) שייכנסו מהשער הראשי, בצד הדרום מזרחי של האתר. לא מדובר בתנועה יומיומית של משאיות, שכן אין פינוי פסולת בשלב זה. בעתיד, יישקל חיבור ישיר לכביש 2 כדי למנוע מעבר בשכונה.

22. נראו פתחים הצמודים לגבולות המתחם, האם פספסתם אזורים מסוימים?

לא מדובר בפספוס, אלא אזורים של דגימות קרקע ואינם מהווים סכנה.

ליצירת קשר וקבלת פרטים נוספים

ניתן לפנות לצוות קשרי קהילה בטלפון 072-2211599 (שלוחה 2 - הקשה על 0) או ליצור קשר דרך האתר soil-remediation.co.il